

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (devintoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. gegužės 15 d.*

„Žemės ūkis — EŽŪFKP — Reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 — 20, 26 ir 28 straipsniai — Parama žemės ūkio valdoms modernizuoti ir parama žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertei didinti — Atitikties atrankos kriterijams sąlygos — Valstybių narių kompetencija — Turimam miltų gamyklų pajėgumui modernizuoti teikiama parama — Miltų gamyklos, pakeistos viena nauja miltų gamykla, nepadidinant turimo pajėgumo — Netaikymas — Vienodo požiūrio principas“

Byloje C-135/13

dėl *Kúria* (Vengrija) 2013 m. sausio 31 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. kovo 18 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Szalmári Malom Kft.

prieš

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve

TEISINGUMO TEISMAS (devintoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Safjan, teisėjai A. Prechal (pranešėja) ir K. Jürimaë,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. kovo 6 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Szalmári Malom Kft.*, *ügyvéd* F. Simonné dr. Zsúnyi,

— *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve*, atstovaujamos *ügyvéd* A. Ivanovits,

— Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér ir K. Szíjjártó,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos I. Chalkias ir X. Basakou,

— Europos Komisijos, atstovaujamos A. Sipos, J. Aquilina ir V. Bottka,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vengrų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, p. 1) 20 straipsnio b punkto, 26 straipsnio 1 dalies a punkto ir 28 straipsnio 1 dalies a punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Szatmári Malom Kft* (toliau – *Szatmári Malom*) ir *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* (Žemės ūkio ir kaimo plėtros tarnyba) ginčą dėl pastarosios sprendimo atsisakyti suteikti paramą iš EŽŪFKP.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1698/2005 9, 11, 13, 20, 21, 23 ir 61 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:
„(9) Vadovaudamasi strateginėmis gairėmis kiekviena valstybė narė turėtų parengti savo kaimo plėtros nacionalinę strateginę planą, pagal kurį būtų rengiamos kaimo plėtros programos. <...>
<...>
(11) Siekiant užtikrinti tvarų kaimo vietovių vystymąsi, būtina sutelkti dėmesį į nustatytą Bendrijos pagrindinių tikslų, susijusių su žemės ūkio ir miškininkystės konkurencingumu, žemės valdymu ir aplinka, gyvenimo kokybe ir veiklos rūšių įvairinimu šiose vietovėse, skaičių, atsižvelgiant į situacijų įvairovę, pradedant atokiomis kaimo vietovėmis, kenčiančiomis dėl gyventojų mažėjimo bei nuosmukio, ir baigiant netoli miestų esančiomis kaimo vietovėmis, kurios patiria augantį urbanistinių centrų spaudimą.
<...>
(13) Norint padidinti žemės ūkio ir miškininkystės sektorių konkurencingumą, svarbu sukurti aiškias plėtros strategijas, skirtas žmogiškojo potencialo, fizinio potencialo ir žemės ūkio produkcijos kokybės gerinimui ir pritaikymui.
<...>
(20) Fiziniam potencialui turėtų būti skiriamos priemonės, susijusios su žemės ūkio valdų modernizavimu, miškų ekonominės vertės didinimu, žemės ūkio ir miškų ūkio produktų vertės didinimu, naujų produktų, procesų ir technologijų žemės ūkio ir maisto sektoriuje bei miškininkystės sektoriuje vystymo skatinimu, žemės ūkio ir miškininkystės infrastruktūros gerinimu ir plėtojimu, stichinių nelaimių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimu ir atitinkamų prevencinių priemonių įdiegimu.
(21) Bendrijos pagalbos ūkių investicijoms tikslas – modernizuoti žemės ūkio valdas siekiant pagerinti jų ekonominės veiklos rezultatus geriau naudojant gamybos veiksnius, įskaitant naujų technologijų ir inovacijų įdiegimą, orientuojantis į kokybę, ekologiškus produktus ir žemės ūkio ir (arba) ne žemės ūkio veiklos įvairinimą, įskaitant ne maisto sektorius ir energetinius augalus, taip pat gerinant aplinkosaugą, darbo saugą, higieną ir gyvūnų gerovę <...>“

<...>

(23) Turėtų būti skatinami pirminių žemės ūkio ir miškininkystės produktų perdirbimo ir prekybos patobulinimai panaudojant paramą investicijoms, skirtoms perdirbimo ir prekybos sektoriaus veiksmingumui didinti, skatinant žemės ūkio ir miškininkystės produktų perdirbimą atsinaujinančiai energijai gaminti, įdiegiant naujas technologijas ir inovacijas, atveriant naujas rinkos galimybes žemės ūkio ir miškininkystės produktams, pabrėžiant kokybę, gerinant aplinkos apsaugą, darbo saugą, higieną ir gyvūnų gerovę, paprastai orientuojantis į mikroįmones, mažąsias ir vidutines įmones bei kitas tam tikro dydžio įmones, turinčias geresnes galimybes didinti vietos produktų vertę <...>

<...>

(61) Taikant subsidiarumo principą ir atsižvelgiant į išimtis, turėtų būti numatytos nacionalinės taisyklės dėl išlaidų atitikimo reikalavimams.“

4 Reglamento Nr. 1698/2005 2 straipsnio c–e punktuose pateikiamos šios apibrėžtys:

„<...>

c) kryptis – darni priemonių, skirtų konkrečioms užduotims, nustatomoms tiesiogiai jas įgyvendinant, ir padedančioms vykdyti vieną ar kelis 4 straipsnyje nustatytus tikslus, grupė;

d) priemonė – veiksmai, prisidedantys prie <...> krypties įgyvendinimo;

e) veiksmas – pagal atitinkamos kaimo plėtros programos kriterijus pasirinktas projektas, sutartis, susitarimas ar kita veikla, kuriuos vykdo vienas arba keli paramos gavėjai ir kurie sudaro sąlygas pasiekti 4 straipsnyje nustatytus tikslus.“

5 Šio reglamento 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė pateikia nacionalinės strategijos planą, nurodydama EŽŪFKP ir atitinkamos valstybės narės veiksmų prioritetus, atsižvelgdama į Bendrijos strategines gaires, konkrečius jų tikslus, EŽŪFKP įnašą ir kitus finansinius išteklius.

2. <...> Jis įgyvendinamas per kaimo plėtros programas.“

6 To paties reglamento 15 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„EŽŪFKP valstybėse narėse veikia per kaimo plėtros programas. Šios programos įgyvendina kaimo plėtros strategiją, naudodamos priemones, suskirstytas pagal IV antraštinėje dalyje apibrėžtas kryptis, kurioms bus prašoma EŽŪFKP pagalbos. <...>“

7 Pagal Reglamento Nr. 1698/2005 16 straipsnio c punktą:

„Kiekvieną kaimo plėtros programą sudaro:

<...>

c) Informacija apie kryptis, pagal kiekvieną kryptį siūlomos priemonės ir jų apibūdinimas <...>“

8 Šio reglamento 18 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybė narė [rengia] kaimo plėtros programas <...>

<...>

3. Komisija įvertina pasiūlytas programas pagal jų suderinamumą su Bendrijos strateginėmis gairėmis, nacionalinės strategijos planu ir šiuo reglamentu.

Jei Komisija mano, kad kaimo plėtros programa prieštarauja Bendrijos strateginėms gairėms, nacionalinės strategijos planui ar šiam reglamentui, ji prašo valstybės narės atitinkamai persvarstyti pasiūlytą programą.

4. Kiekviena kaimo plėtros programa tvirtinama 90 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.“

- 9 Dėl 1 krypties „Žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumo didinimas“ paramos sistemos to paties reglamento 20 straipsnyje numatyta:

„Parama, skirta žemės ūkio ir miškininkystės sektoriaus konkurencingumui, apima:

<...>

b) priemonės, skirtas fiziniam potencialui restruktūrizuoti ir vystyti bei inovacijoms skatinti per:

i) žemės ūkio valdų modernizavimą;

<...>

iii) didinant žemės ūkio ir miškų ūkio produktų vertę;

<...>“

- 10 Reglamento Nr. 1698/2005 26 straipsnio „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ 1 dalyje nurodyta:

„Parama, numatyta 20 straipsnio b punkto i papunktyje, skiriama investicijoms į materialų ir (arba) nematerialų turtą, kurios:

a) gerina bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus <...>

<...>“

- 11 To paties reglamento 28 straipsnio „Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas“ 1 dalyje nustatyta:

„Parama, numatyta 20 straipsnio b punkto iii papunktyje, skiriama investicijoms į materialų ir (arba) nematerialų turtą, kurios:

a) gerina bendrus įmonės veiklos rezultatus;

b) yra susijusios:

— su Sutarties I priede išvardytų produktų, išskyrus žuvininkystės produktus, ir miškininkystės produktų perdirbimu ir (arba) pardavimu, <...>

<...>“

- 12 Pagal to paties reglamento 71 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą:

„Taisyklės dėl išlaidų atitikimo reikalavimams nustatomos nacionaliniu lygmeniu, atsižvelgiant į šiuo reglamentu nustatytas specialias sąlygas tam tikroms kaimo plėtros priemonėms.“

Vengrijos teisė

- 13 Remiantis 2008 m. balandžio 17 d. Žemės ūkio ir kaimo plėtros ministro potvarkio Nr. 47/2008 dėl reikalavimų, keliamų siekiant gauti Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai paramą žemės ūkio produktų vertei didinti (*Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 47/2008. (IV. 17.) FVM rendelet*; toliau – Potvarkis Nr. 47), 1 straipsniu:

„Paramos tikslas – gerinant žemės ūkio produktų perdirbimą ir prekybą arba įdiegiant naujus produktus, gamybos būdus ir technologijas padidinti žemės ūkio valdų ir maisto pramonės įmonių bendrus rezultatus ir konkurencingumą, pagerinti maisto produktų saugos ir higienos sąlygas ir sumažinti neigiamas pasekmes aplinkai.“

- 14 Potvarkio Nr. 47 6 straipsnio 3 dalyje nurodyta:

„Už produktus, klasifikuojamus Kombinuotosios nomenklatūros (KN) subpozicijose, kurių kodas prasideda skaičiais 0203, 0401 ir 1101–1104, ir produktus, kurie klasifikuojami KN subpozicijose 0206 30 00–0206 80 10 ir 0207 11 10–0207 14 99, parama gali būti suteikta tik už veiklą, skirtą modernizuoti turimą miltų gamyklų, pieno perdirbimo įmonių ir skerdyklų pajėgumą.“

- 15 Pagal šio potvarkio 12 straipsnį:

„Šiame potvarkyje numatytos nuostatos, skirtos [Reglamento Nr. 1698/2005] 26 ir 28 straipsniams įgyvendinti.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 2009 m. lapkričio 30 d. *Szatmári Malom* pateikė paraišką gauti paramą produktų vertei didinti. Šioje paraiškoje nurodyta, kad *Szatmári Malom* planavo *Veszprém-Kádárta* (Vengrija) įsteigti naują miltų gamyklą, kurioje būtų sujungtas trijų veikiančių miltų gamyklų pajėgumas, ir kartu imtasi jas uždaryti.
- 17 *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* minėtą paraišką atmetė ir nurodė, kad pagal Potvarkio Nr. 47 6 straipsnio 3 dalį parama gali būti skiriama tik už veikiančių miltų gamyklų modernizavimą, bet ne už naujos miltų gamyklos įsteigimą naujoje vietoje.
- 18 *Szatmári Malom* šį sprendimą apskundė *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* (Jaso-Nadkuno-Solnoko apygardos teismas). Pripažinusi, kad nagrinėjamų teisės aktų tikslas – išvengti miltų gamyklų skaičiaus augimo, grįsdama savo ieškinį *Szatmári Malom* nurodė, kad pasinaudojusi uždarius tris veikiančias miltų gamyklas atsiradusiu laisvu pajėgumu ji galėtų tęsti jau vykdomą veiklą modernesnėmis sąlygomis ir kartu pagerinti bendrus įmonės veiklos rezultatus.
- 19 2011 m. lapkričio 14 d. *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* sprendimu minėtas ieškinys buvo atmestas. Šis teismas nusprendė, kad Potvarkio Nr. 47 1 straipsnio ir 6 straipsnio 3 dalių negalima aiškinti taip, kad vadovaujantis antrąja nuostata taip pat galima skirti paramą modernizavimo priemonėms, įgyvendintoms pasinaudojus uždarius veikiančias miltų gamyklas atsiradusiais pajėgumais. Šiuo atžvilgiu jis konkrečiai pažymėjo, kad Potvarkio Nr. 47 12 straipsnyje nustatytos

Reglamento Nr. 1698/2005 26 ir 28 straipsnių įgyvendinimo sąlygos ir kad šio reglamento 20 straipsnio b punkto i papunktis, į kurį daroma nuoroda minėtame 26 straipsnyje, užtikrina modernizavimo priemonių įgyvendinimą, o ne naujų gamybos vienetų steigimą.

- 20 Dėl šio sprendimo *Kúria* pateiktame apeliaciniame skunde *Szatmári Malom*, be kita ko, tvirtina, kad jis pagrįstas klaidingu Reglamento Nr. 1698/2005 aiškinimu. Konkrečiai ji teigia, kad *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* suklydo remdamasis minėto reglamento 20 straipsnio b punkto i papunkčiu, nes ginčijama paramos paraiška buvo pateikta ne siekiant šioje nuostatoje numatyto žemės ūkio valdų modernizavimo, o žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimo, kai taikomas tik minėto reglamento 28 straipsnis, kuriame reglamentuojama bendriems įmonių veiklos rezultatams gerinti skirta parama.
- 21 Todėl, *Szatmári Malom* teigimu, pagrindinėje byloje nagrinėjamas projektas atitinka toje nuostatoje įtvirtintus reikalavimus, tad tik Potvarkį Nr. 47 aiškinant taip, kad pagal jį leidžiama skirti prašomą paramą, remiantis Sąjungos viršenybės principu, būtų galima užtikrinti jo nuostatų atitikimą Reglamento Nr. 1698/2005 nuostatomis.
- 22 Savo ruožtu *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központi Szerve* tvirtina, kad jo sprendimas pagrįstas tik Potvarkiu Nr. 47, todėl *Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság* neturėjo aiškinti Reglamento Nr. 1698/2005 nuostatų. Minėta tarnyba nurodo, kad šio potvarkio 6 straipsnio 3 dalis bet kuriuo atveju atitinka minėtą reglamentą.
- 23 Tokiomis aplinkybėmis *Kúria* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar aplinkybė, kad įmonė nori įsteigti naują gamybos vienetą ir šiuo tikslu uždaro anksčiau įsteigtus vienetus, tačiau nepadidina turimo pajėgumo, patenka į [Reglamento Nr. 1698/2005] 26 straipsnio 1 dalies a punkte vartojamą „bendrų žemės ūkio valdos veiklos rezultatų gerinimo“ sąvoką?
 2. Ar pareiškėjos numatytas investicijas galima laikyti investicijomis, skirtomis gerinti bendrus įmonės veiklos rezultatus, kaip tai suprantama pagal [Reglamento Nr. 1698/2005] 20 straipsnio b punkto iii papunktį ir 28 straipsnio 1 dalies a punktą?
 3. Ar [Reglamento Nr. 1698/2005] 28 straipsnio 1 dalies a punktui neprieštaruoja [Potvarkio Nr. 47] 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta taisyklė, pagal kurią parama miltų gamykloms teikiama tik už veiklą, skirtą turimam pajėgumui modernizuoti? Ar pagal šį reglamentą leidžiama nustatyti nacionalinės teisės nuostatas, pagal kurias dėl ekonominių motyvų parama už tam tikras plėtros priemones nebūtų skiriama?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 24 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamento Nr. 1698/2005 26 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad bendrų žemės ūkio valdos veiklos rezultatų gerinimo sąvoka, kaip ji suprantama pagal minėtą nuostatą, gali apimti tokią operaciją, kai miltų gamyklos eksploatavimo veikla užsiimanti įmonė uždaro anksčiau įsteigtas miltų gamyklas tam, kad įsteigtų naują miltų gamyklą, tačiau nepadidina turimo pajėgumo.
- 25 Visų pirma reikia pabrėžti, kad, kaip matyti iš šios nuostatos teksto, joje, kaip, beje, ir Reglamento Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto i papunktyje, kurio apimtį ji patikslina, numatytos „žemės ūkio valdos“.

- 26 Šiuo atžvilgiu Komisija savo pastabose nurodė, kad miltų gamyklų negalima laikyti žemės ūkio valdomis, kaip tai suprantama pagal minėtas nuostatas, todėl jos netaikytinos tokiai operacijai, kokia įvykdyta pagrindinėje byloje.
- 27 Šiuo klausimu pirmiausia primintina, kad, kaip matyti iš Reglamento Nr. 1698/2005 61 konstatuojamosios dalies ir 71 straipsnio 3 dalies, nors išlaidų atitikties reikalavimams taisyklės paprastai nustatomos nacionaliniu lygmeniu, taip yra tik pagal šiuo reglamentu nustatytas specialias sąlygas tam tikrų kaimo plėtros priemonių atveju (Sprendimo *Ketelä*, C-592/11, EU:C:2012:673, 38 punktas).
- 28 Reglamento Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto i papunktyje ir 26 straipsnyje numatyta parama žemės ūkio valdų modernizavimui patenka į tokią priemonę, o atitikties atrankos kriterijams sąlyga, pagal kurią parama turi būti skirta „žemės ūkio valdai“, yra šios priemonės suteikimo speciali sąlyga.
- 29 Be to, reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką tiek iš reikalavimo vienodai taikyti Sąjungos teisę, tiek iš lygybės principo išplaukia, jog tuomet, kai Sąjungos teisės nuostatoje, kad būtų nustatyta jos prasmė ir apimtis, nedaroma aiški nuoroda į valstybių narių teisę, jos turinys visoje Europos Sąjungoje paprastai turi būti aiškinamas savarankiškai ir vienodai (žr., be kita ko, Sprendimo *Ketelä*, EU:C:2012:673, 34 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 30 Žemės ūkio valdos sąvoka nėra apibrėžta Reglamente Nr. 1698/2005.
- 31 Tokiomis aplinkybėmis terminų, kurių apibrėžimas Sąjungos teisėje nepateiktas, reikšmė ir apimtis turi būti nustatoma remiantis jų įprasta reikšme bendrinėje kalboje, atsižvelgiant į kontekstą, kuriam esant jie pavartoti, ir reglamentavimo, kurio dalį jie sudaro, tikslus (Sprendimo *Ketelä*, EU:C:2012:673, 51 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 32 Kalbant apie Reglamento Nr. 1698/2005 26 straipsnyje vartojamus terminus, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad tokios formuluotės, kaip antai „žemės ūkio valda“ reikšmė gali skirtis atsižvelgiant į atitinkamomis Sąjungos teisės taisyklėmis siekiamus tikslus (žr. Sprendimo *Azienda Avicola Sant’Anna*, 85/77, EU:C:1978:38, 9 punktą).
- 33 Dėl reglamentavimo, kurio dalį minėta nuostata sudaro, konteksto reikia pasakyti, kad iš Reglamento Nr. 1698/2005 13 ir 20 konstatuojamųjų dalių ir iš šio reglamento 20 straipsnio b punkto i ir iii papunkčių matyti, kad konkrečiai nurodęs įvairių rūšių priemones, skirtas optimizuoti ir pritaikyti fizinį potencialą, Sąjungos teisės aktų leidėjas būtent atskyrė žemės ūkio valdų modernizavimo priemones nuo priemonių žemės ūkio produktų vertei didinti.
- 34 Šios dviejų rūšių operacijos, beje, reglamentuojamos dviejose atskirose nuostatose, t. y. Reglamento Nr. 1698/2005 26 ir 28 straipsniuose, ir jų tikslas – patikslinti tam tikrus kriterijus, kuriuos turi atitinkamai atitikti minėtos operacijos.
- 35 Šiuo atžvilgiu Reglamento Nr. 1698/2005 26 straipsnyje nurodyta, kad operacijos, kurioms gali būti skirta parama žemės ūkio valdų modernizavimui, yra investicijos į materialų ir (arba) nematerialų turtą, kurios „gerina bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus“, o minėto reglamento 28 straipsnyje paaiškinta, kad parama žemės ūkio produktų vertei didinti gali būti skirta investicijoms į materialų ir (arba) nematerialų turtą, kurios „gerina bendrus įmonės veiklos rezultatus“ ir yra susijusios su Sutarties I priede išvardytų [žemės ūkio] produktų <...> perdirbimu ir (arba) pardavimu“.
- 36 Be to, pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1698/2005 21 konstatuojamojoje dalyje parama žemės ūkio valdoms modernizuoti, nurodyta šio reglamento 20 straipsnio b punkto i papunktyje ir 26 straipsnyje, pripažįstama „<...> pagalba ūkių investicijoms“ ir šiuo atžvilgiu numatoma geriau naudoti „gamybos veiksmus“, orientuojantis į „ekologiškus produktus“ ir „žemės ūkio ir (arba) ne žemės ūkio veiklos įvairinimą, įskaitant ne maisto sektorius ir energetinius augalus“.

- 37 Minėto reglamento 23 konstatuojamojoje dalyje, susijusioje su parama žemės ūkio produktų vertei didinti, savo ruožtu patikslinta, kad minėta parama siekiama skatinti „pirminių žemės ūkio <...> produktų“ „perdirbimo“ ir prekybos patobulinimus panaudojant paramą investicijoms, skirtoms „perdirbimo“ ir prekybos sektorių veiksmingumui didinti.
- 38 Iš tokio Sąjungos teisės aktų leidėjo įtvirtinto atskyrimo ir iš visų Reglamento Nr. 1698/2005 26 ir 28 straipsniuose bei 21 ir 23 konstatuojamosiose dalyse esančių minėtų patikslinimų matyti, kad, atsižvelgiant į šiuo reglamentu nustatytas normas, „žemės ūkio valda“, kaip ji suprantama pagal šio reglamento 20 straipsnio b punkto i papunktį ir 26 straipsnį, yra ūkis, kuris užsiima pirminių žemės ūkio produktų gamyba (taip pat šiuo klausimu dėl ankstesnių teisės normų, susijusių su dviem šiame sprendime nagrinėjamomis paramos rūšimis, žr. Sprendimo *Cattaneo Adorno / Komisija*, 107/80, EU:C:1981:127, 19 ir 21 punktus).
- 39 Tokiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad įmonė, kaip antai *Szatzmári Malom*, kuri negamina pirminių žemės ūkio produktų, bet eksploatuoja tokius produktus perdirbančias miltų gamyklas, nėra „žemės ūkio valda“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1698/2005 26 straipsnį.
- 40 Priešingai, tokia įmonė patenka į šio reglamento 20 straipsnio b punkto iii papunkčio ir 28 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, todėl gali gauti paramą pagal šias nuostatas.
- 41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1698/2005 26 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad bendrų žemės ūkio valdos rezultatų gerinimo sąvoka, kaip ji suprantama pagal šią nuostatą, negali apimti operacijos, kai miltų gamyklas eksploatuojanti įmonė uždaro anksčiau įsteigtas miltų gamyklas tam, kad jas pakeistų nauja miltų gamykla, tačiau nepadidina turimo pajėgumo.

Dėl antrojo klausimo

- 42 Savo antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto iii papunktį ir 28 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad operacija, kai uždaromos anksčiau įsteigtos miltų gamyklos ir jos pakeičiamos nauja miltų gamykla, tačiau nepadidinamas turimas pajėgumas, gali gerinti bendrus įmonės veiklos rezultatus, kaip tai suprantama pagal antrąją iš šių nuostatų.
- 43 Šiuo atžvilgiu šio sprendimo 40 punkte jau nurodyta, kad vieną ar kelias miltų gamyklas eksploatuojanti įmonė, veikianti pirminių žemės ūkio produktų perdirbimo sektoriuje, gali patekti į minėtų nuostatų taikymo sritį ir pagal jas gauti paramą. Be to, aišku, kad vykdant operaciją, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, akivaizdžiai investuojama į materialųjį turtą, ir tai tenkina Sutarties I priede nurodytų produktų perdirbimo sąlygą, įtvirtintą Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies b punkte.
- 44 Dėl klausimo, ar tokia operacija gali „gerinti bendrus [minėtos] įmonės veiklos rezultatus“, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 28 straipsnio 1 dalies a punktą, reikia pažymėti, kad iš minėto 28 straipsnio 1 dalies teksto nematyti, kad jame nurodyta parama neturėtų būti teikiama tuo atveju, kai atitinkama įmonė rezultatus pagerina pakeitusi vieną ar kelis turimus perdirbimo įrenginius nauju įrenginiu.
- 45 Kaip teisingai tvirtina Komisija, toks siauras Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies aiškinimas, atsižvelgiant į šią nuostatą siekiamus tikslus, juo labiau negali būti pateisinamas.
- 46 Iš tiesų iš Reglamento Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto iii papunkčio ir 28 straipsnio 1 dalies, aiškinamų atsižvelgiant į šio reglamento 13, 20 ir 23 konstatuojamąsias dalis, matyti, kad šiose nuostatose nurodytomis paramos priemonėmis konkrečiai siekiama pagerinti pirminių žemės ūkio

produktų perdirbimą, teikiant paramą investicijoms, kurių tikslas – sustiprinti perdirbimo sektoriaus veiksmingumą, stengiantis padidinti žemės ūkio produktų vertę ir prisidėti prie to paties reglamento siekiamo tikslo pagerinti žemės ūkio sektoriaus konkurencingumą.

- 47 Taigi, akivaizdu, kad vieną ar kelias miltų gamyklas eksploatuojančios įmonės veiklos rezultatų pagerinimas turimus įrenginius pakeitus nauju įrenginiu gali padėti siekti tokių tikslų.
- 48 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto iii papunktį ir 28 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad operacija, kai uždaromos anksčiau įsteigtos miltų gamyklos ir jos pakeičiamos nauja miltų gamykla, tačiau nepadidinamas turimas pajėgumas, gali gerinti bendrus įmonės veiklos rezultatus, kaip tai suprantama pagal antrąją iš šių nuostatų.

Dėl trečiojo klausimo

- 49 Pirmiausia reikia priminti, kad Potvarkio Nr. 47 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog miltų gamykloms parama žemės ūkio produktų vertei padidinti gali būti suteikta tik už veiklą, skirtą turimam pajėgumui modernizuoti.
- 50 Kalbant apie šio apribojimo priežastį, nors savo klausime prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiuo atžvilgiu bendrai remiasi ekonominiais motyvais, pateisinančiais tam tikrų plėtos priemonių ribojimą, atrodo, kad iš sprendime, kuriuo teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą, esančios nuorodos, pakartotos šio sprendimo 18 punkte, matyti, jog minėtą apribojimą iš esmės galima paaiškinti noru išvengti veikiančių miltų gamyklų skaičiaus augimo.
- 51 Per teismo posėdį uždavus šį klausimą Vengrijos vyriausybei, ji patvirtino, jog minėtu apribojimu iš tiesų siekta išvengti, kad dėl teikiamos paramos miltų gamybos sektoriuje atsirastų papildomas perdirbimo pajėgumas.
- 52 Tiek Vengrijos vyriausybė, tiek Komisija šiuo klausimu, beje, pabrėžė, kad iš Vengrijos kaimo plėtos plano, parengto pagal Reglamento Nr. 1698/2005 18 straipsnį, matyti, kad šioje valstybėje narėje miltų gamybos sektorius išsiskiria tuo, kad tikrai nepakankamai išnaudojamas turimas pajėgumas.
- 53 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia suprasti, kad trečiuoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad pagal jį draudžiama priimti nacionalinės teisės aktus, kaip antai nagrinėjamus pagrindinėje byloje, nustatančius paramą žemės ūkio produktų vertei didinti, kuri miltų gamyklas eksploatuojančioms įmonėms teikiama tik už veiklą, skirtą šių miltų gamyklų turimam pajėgumui modernizuoti, tačiau neteikiama už naują pajėgumą sukuriančią veiklą.
- 54 Šiuo klausimu pirmiausia reikia priminti, kad dėl savo pobūdžio ir paskirties Sąjungos teisės šaltinių sistemoje reglamentų nuostatos paprastai iškart veikia nacionalinės teisės sistemose; nacionalinėms valdžios institucijoms nereikia imtis taikymo priemonių, tačiau kai kurias jų nuostatas gali prireikti įgyvendinti valstybėms narėms priimant taikymo priemones (žr., be kita ko, Sprendimo *Ketelä*, EU:C:2012:673, 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 55 Šiuo atžvilgiu iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad valstybės narės gali priimti reglamentą įgyvendinančias priemones, jeigu nepažeidžia jo tiesioginio taikymo, neiškraipo jo, kaip Bendrijos teisės akto, prigimties ir jei patikslina šiuo reglamentu suteiktos diskrecijos įgyvendinimą, nepažeisdamos jo nuostatų (žr., be kita ko, Sprendimo *Ketelä*, EU:C:2012:673, 36 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

- 56 Konkrečiai dėl Reglamento Nr. 1698/2005 pažymėtina, kad šio sprendimo 27 punkte jau priminta, kad iš jo 61 konstatuojamosios dalies ir 71 straipsnio 3 dalies matyti, kad jeigu šiuo reglamentu nėra nustatyta specialių sąlygų tam tikroms kaimo plėtros priemonėms, išlaidų atitikties reikalavimams taisyklės paprastai nustatomos nacionaliniu lygmeniu.
- 57 Šiuo atveju Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytas reikalavimas, kad numatyta veikla gerintų bendrus įmonės veiklos rezultatus, žinoma, yra tokia speciali sąlyga, todėl ji yra šioje nuostatoje numatytos paramos gavimo atitikties atrankos kriterijams sąlyga.
- 58 Atvirkščiai, iš minėto reikalavimo visiškai nematyti, kad dėl bet kokių investicijų, kurios leidžia perdirbimo įmonei, kaip antai vieną ar kelias miltų gamyklas eksploatuojančiai įmonei, pagerinti bendrus jos veiklos rezultatus, būtinai turi būti suteikta galimybė gauti paramą pagal minėtą nuostatą.
- 59 Iš tiesų primintina, kad, kalbant apie finansavimą, kurį reikia įtvirtinti pagal Reglamentą Nr. 1698/2005, ir, kaip konkrečiai matyti iš šio reglamento 16 ir 18 straipsnių, valstybės narės turi parengti savo kaimo plėtros programas, kuriose, be kito, turi būti nurodyta informacija apie pagal kiekvieną kryptį siūlomą priemonę ir jos apibūdinimas, o vėliau šias programas turi teikti įvertinti ir patvirtinti, kaip numatyta minėtame 18 straipsnyje.
- 60 Tokiomis aplinkybėmis, kaip nurodyta šio sprendimo 55 ir 56 punktuose, valstybės narės konkrečiai EŽŪFKP finansuojamai paramai gauti gali numatyti atitikties atrankos kriterijams sąlygas, kurios papildo Reglamento Nr. 1698/2005 nuostatomis įtvirtintas sąlygas, jeigu taip jos konkrečiai įgyvendina šiuo reglamentu joms suteiktą diskreciją, nepažeisdamos jo nuostatų.
- 61 Šiuo atveju, kaip matyti iš šio sprendimo 49–51 punktų, Vengrijos valdžios institucijos įtvirtino Potvarkio Nr. 47 6 straipsnio 3 dalį, kurioje numatė, kad parama žemės ūkio produktų vertei didinti, kaip antai nurodyta Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies a punkte, miltų gamykloms gali būti skiriama tik jų turimo pajėgumo modernizavimo veiklai, iš esmės siekiant išvengti, kad dėl tokios paramos šiame sektoriuje būtų skatinamas esamo pajėgumo augimas.
- 62 Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos visiškai nematyti nei tai, kad įtvirtinusios tokią atitinkamai paramai gauti atitikties atrankos kriterijams sąlygą Vengrijos valdžios institucijos viršijo minėtu reglamentu joms nustatytą diskreciją, kuri, be kita ko, suteikta tam, kad, kaip tai pabrėžta šio reglamento 11 konstatuojamojoje dalyje, būtų atsižvelgta į situacijų įvairovę, kuri būdinga atitinkamoms vietovėms, nei tai, kad jos peržengė šio reglamento nuostatomis nustatytas ribas.
- 63 Šiuo atžvilgiu iš šio sprendimo 52 punkte nurodytų Vengrijos vyriausybės ir Komisijos pateiktų paaiškinimų matyti, kad šiuo atveju tokį apribojimą galima paaiškinti tuo, jog šioje valstybėje narėje miltų gamybos sektorius išsiskiria dėl nepakankamai išnaudojamo turimo pajėgumo.
- 64 Vis dėlto, kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, pagrindinėje byloje nagrinėjama operacija ypatinga tuo, kad nauja miltų gamykla įsteigta vietoj egzistuojančių miltų gamyklų, kurios uždaromos, ir minėta operacija nepadidino turimo pajėgumo.
- 65 Šiuo atžvilgiu dėl remiantis Reglamentu Nr. 1698/2005 teikiamos paramos reikia priminti, kad pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnio 1 dalį jos nuostatos skirtos valstybėms narėms tais atvejais, kai šios įgyvendina Sąjungos teisę. Todėl kai valstybės narės to imasi, jos turi laikytis bendrųjų šios teisės principų, tarp jų – šios Chartijos 20 straipsnyje numatyto vienodo požiūrio principo (*Nutarties Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit*, C-24/13, EU:C:2014:40, 17 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

- 66 Tačiau, remiantis nusistovėjusia teismo praktika, pagal vienodo požiūrio principą reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (žr., be kita ko, Sprendimo *Arcelor Atlantique et Lorraine ir kt.*, C-127/07, EU:C:2008:728, 23 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką ir Sprendimo *Soukupová*, C-401/11, EU:C:2013:223, 29 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 67 Šiuo atžvilgiu skirtingas situacijas apibūdinančius elementus ir jų panašumą reikia apibrėžti ir įvertinti atsižvelgiant į akto, kuriame nagrinėjamas skirtumas nustatytas, paskirtį ir tikslą (žr., be kita ko, Sprendimo *IBV & Cie*, C-195/12, EU:C:2013:598, 52 ir 53 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 68 Kalbant apie pagrindinėje byloje atitikties atrankos kriterijams sąlyga siekiamą tikslą, jau buvo nurodyta, kad juo, atrodo, siekiama užtikrinti, kad atitinkamos paramos sistema padėtų gerinti miltų gamybos sektoriuje veikiančių įmonių bendrus veiklos rezultatus kartu išvengiant paskatinimo steigti naują pajėgumą sektoriuje, kuris išsiskiria tuo, kad nepakankamai išnaudojami turimi pajėgumai.
- 69 Taigi, su sąlyga, kad galutinį įvertinimą šiuo klausimu turi atlikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atsižvelgiant į tokį tikslą, matyti, kad situacija, kai viena ar kelios miltų gamyklos uždaromos tam, kad vietoj jų būtų įsteigta nauja miltų gamykla, nepadidinant esamo pajėgumo, gali būti laikoma panašia į tą, kai modernizuojama jau egzistuojančių miltų gamyklų įranga, todėl, jeigu pirmosios situacijos atveju negalima pasinaudoti minėta paramos sistema, tai pažeidžia vienodo požiūrio principą.
- 70 Šiomis aplinkybėmis galiausiai reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką nacionaliniai teismai, taikydami nacionalinės teisės aktus, turi imtis visų priemonių juos aiškinti Sąjungos teisę atitinkančiu būdu. Ši pareiga nacionalinę teisę aiškinti taip, kad aiškinimas atitiktų Sąjungos teisę, iš tiesų pagrįsta pačia SESV sistema, nes sudaro sąlygas, kad nacionaliniai teismai, nagrinėdami gautas bylas, pagal savo kompetenciją užtikrintų visišką Sąjungos teisės veiksmingumą (žr., be kita ko, Sprendimo *Rusedespred*, C-138/12, EU:C:2013:233, 37 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 71 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies a punktas aiškinamas taip, kad pagal jį iš esmės nedraudžiama priimti nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, nustatančių paramą žemės ūkio produktų vertei didinti, kuri miltų gamyklas eksploatuojančioms įmonėms teikiama tik už veiklą, skirtą šių miltų gamyklų turimam pajėgumui modernizuoti, tačiau neteikiama už naują pajėgumą sukuriančią veiklą. Vis dėlto esant situacijai, kai viena ar kelios miltų gamyklos, kaip pagrindinėje byloje, uždaromos tam, kad vietoj jų būtų įsteigta nauja miltų gamykla, nepadidinant esamo pajėgumo, nacionalinis teismas turi įsitikinti, kad tokie teisės aktai taikomi vienodo požiūrio principo laikymąsi užtikrinančiu būdu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 72 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (devintoji kolegija) nusprendžia:

1. 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai 26 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad bendrų žemės ūkio valdos rezultatų gerinimo sąvoka, kaip ji suprantama

pagal šią nuostatą, negali apimti operacijos, kai miltų gamykla eksploatuojanti įmonė uždaro anksčiau įsteigtas miltų gamyklas tam, kad jas pakeistų nauja miltų gamykla, tačiau nepadidina turimo pajėgumo.

- 2. Reglamento Nr. 1698/2005 20 straipsnio b punkto iii papunktį ir 28 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad operacija, kai uždaromos anksčiau įsteigtos miltų gamyklos ir jos pakeičiamos nauja miltų gamykla, tačiau nepadidinamas turimas pajėgumas, gali gerinti bendrus įmonės veiklos rezultatus, kaip tai suprantama pagal antrąją iš šių nuostatų.**
- 3. Reglamento Nr. 1698/2005 28 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad pagal jį iš esmės nedraudžiama priimti nacionalinės teisės aktų, kaip antai nagrinėjamų pagrindinėje byloje, nustatančių paramą žemės ūkio produktų vertei didinti, kuri miltų gamyklas eksploatuojančioms įmonėms teikiama tik už veiklą, skirtą šių miltų gamyklų turimam pajėgumui modernizuoti, tačiau neteikiama už naują pajėgumą sukuriančią veiklą. Vis dėlto esant situacijai, kai viena ar kelios miltų gamyklos, kaip pagrindinėje byloje, uždaromos tam, kad vietoj jų būtų įsteigta nauja miltų gamykla, nepadidinant esamo pajėgumo, nacionalinis teismas turi įsitikinti, kad tokie teisės aktai taikomi vienodo požiūrio principo laikymąsi užtikrinančiu būdu.**

Parašai.